

(3 Hours)

Total Marks: 100

- N.B.: 1) Attempt any Four Questions.
2) Cite relevant Case Laws.
3) All Question carry 25 Marks.

1. Write in detail, about the functioning of "Central Vigilance Commissions". / "केंद्रीय दक्षता आयोग" च्या कार्याबद्दल तपशीलवार लिहा.
2. Discuss the power and functions of Comptroller and Auditor General of India. / भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांची शक्ती आणि कार्ये यांची चर्चा करा.
3. Highlight, in detail the role of (C.B.I) Central Bureau of Investigation' in controlling the cases of corruptions in India. Cite important cases dealt by the C.B.I. / भारतातील भ्रष्टाचाराच्या प्रकरणांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी (C.B.I) केंद्रीय अन्वेषण ब्यूरोची भूमिका तपशीलवार हायलाइट करा .C.B.I ने हाताळलेल्या महत्त्वाच्या प्रकरणांचा उल्लेख करा.
4. Illustrate the idea of 'Ombudsman', it's comparative perspectives and nature of this public authority to discharge its function. / 'लोकपाल' ची कल्पना, त्याचे कार्य पार पाडण्यासाठी या सार्वजनिक प्राधिकरणाचे तुलनात्मक दृष्टीकोन आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
5. Throw, light on in detail "the legislative controls" exercised by the law making bodies in India. Give examples. / भारतातील कायदा निर्मात्या संस्थांद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या" विधायिक नियंत्रणे "वर तपशीलवार प्रकाश टाका .उदाहरणे द्या.
6. There is a great need for an Institution independent of the executive. Do you suggest for any change in the present existing system for eradicating corruption? / कार्यकारिणी पासून स्वतंत्र असलेल्या संस्थेची नितांत गरज आहे .भ्रष्टाचार निर्मूलनासाठी सध्याच्या व्यवस्थेत काही बदल सुचवायचे आहेत का?
7. Write short notes on the following: / खालील गोष्टींवर नोट्स लिहा:
 - a) Lokpal and Lokayukta / लोकपाल आणि लोकायुक्त
 - b) Comptroller and Auditor general as Financial Control / वित्तीय नियंत्रण म्हणून नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक